

INFORMACIJSKI LETAK

INTEGRACIJA MIGRANTICA

Listopad, 2022.

Europska migracijska mreža objavila je sintezu izvješća EMN studije „Integracija migrantica” na temelju nacionalnih doprinosa 24 EMN NCP-ova.¹

Cilj ove studije je uvidjeti i dokumentirati u kojoj se mjeri države članice Europske Unije posvećuju razmatranjima o migranticama u svojim integracijskim politikama i mjerama. Ova studija usredotočuje se na integraciju migrantica u glavnim sektorskim područjima koja su obuhvaćena djelovanjem plana Europske unije za Integraciju i uključivanje za razdoblje 2021.-2027. uključujući obrazovanje i osposobljavanje, zapošljavanje, zdravlje i stanovanje.

IZJAVA O ODRICANJU ODGOVORNOSTI

Informacije u ovom letku izrađuje isključivo EMN NCP Hrvatska kako bi se istaknuli najvažniji podaci i informacije iz predmetne studije. Ovaj informacijski letak daje usporedni pregled studije „Integracija migrantica“.

EMN sintezu izvješća i više informacija možete pronaći [ovdje](#).

UVOD

- *Zemlje članice Europske unije sve više prepoznaju potrebu za specifičnim politikama koje su vezane za integraciju migrantica, no samo nekoliko država članica spominje specifično migrantice u svojim nacionalnim integracijskim politikama.*
- *Ova studija definira migranticu kao pripadnicu ženskog spola iz zemlje trećeg svijeta. Oko polovice migranata u Europskoj uniji su žene.*
- *U većini zemalja Europske unije odgovornosti za integracijske politike je podijeljena između nacionalne, regionalne i lokalne razine. Nadalje, većina država članica naglašava važnost uključivanja lokalnih razina vlasti, kao i nevladinih organizacija u implementiranje politika.*
- *Prevladava narativ o integraciji migrantica na tržište rada, gdje se analiziraju postojeće prepreke i načini za njihovo zaobilazanje. Identificirani su problemi poput jezične barijere i manjka priznavanja kvalifikacija, ali i izazovi poput diskriminacije, manjka socijalnih kontakata i obiteljskih ograničenja. Većina država članica nije razvila nikakvu konkretnu integracijsku politiku ili prihvatila već postojeću kako bi se smanjili negativni utjecaj pandemije COVID-19 na migrantice.*

¹ AT, BE, BG, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, SE, SI, SK

HRVATSKE INTEGRACIJSKE POLITIKE U VEZI S INTEGRACIJSKIM POLITIKAMA

UNUTAR EUROPSKE UNIJE

Studije su pokazale da se migrantice suočavaju s dvostrukim nepovoljnim položajem zbog toga što su žene, ali i migranti. Statistika u nekim državama članicama pokazuje kako žene migrantice imaju veću stopu nezaposlenosti od žena koje nisu migrantice i muškaraca migranata². Također, pri analizi zapošljivosti migrantica važno je uzeti u obzir i pandemiju COVID-19 koja je ostavila trag na sve skupine u društvu, no posebice jako na migrantice. To je najviše vidljivo kroz gubitak poslova, povećanu izloženost virusu kroz rad i pojačanu brigu za kućanstvo.

Zemlje članice, a među njima i **Hrvatska**, naznačile su kako je glavni izazov pri uključivanju migrantica u društvo upravo integracija na tržište rada.³ Nadalje, neke države članice naznačile su i problem ne poznavanja vlastitih prava i zaštite koja migranticama može biti pružena.⁴ Mnoge migrantice nemaju ni dovoljno motivacije niti inicijative za traženjem posla i nastavkom obrazovanja, a o tom problemu izvijestila je i **Hrvatska**⁵. Na primjeru Finske, vidljiv je problem manjka interesa žena za radom zbog državne naknade koju su mogle primati za skrb za djecu.

Šest država članica spomenulo je povećanu svijest ili potrebu za posebnim integracijskim mjerama prilagođenim ženama migranticama⁶, iako je to također implicirano u razvoju nedavnih politika u mnogim državama članicama. Belgija je naglasila mogućnost razumijevanja i prilagođavanja poduzetnicama. Cipar je uveo rodno – neutralni pristup, kako bi se njihove politike mogle primijeniti i na osobe koje se izjašnjavaju kao „*non – binary*“, odnosno ne pripadaju niti jednom rodu. Slična situacija je i u Italiji, gdje ne postoji specifična integracijska politika prema migranticama jer nacionalno zakonodavstvo ne radi razliku između žena i muškaraca.

Kako je prikazano u Tablici 1, u većini zemalja članica postoji neka integracijska politika te one mogu biti podijeljene u tri glavna pristupa. **Hrvatska** nema specifični fokus na rod u integracijskim politikama.

Integracijske politike	
Ne postoji specifični fokus na rod u integracijskim politikama	BG, CY, EE, HR , IE, IT, LU, LV, NL, PL, SI
Integracijska politika sa specifičnim fokusom na migrantice	AT, CZ, DE, EL, ES, FI, FR, LT
Rodno osviješten pristup unutar integracijskih politika	AT, BE, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, IT, LU, MT, SE, SK

Tablica 1.

² AT, BE, DE, EE, FI, FR, IT, NL, SE

³ AT, BE, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, LU, LV, MT, NL, PL, SE

⁴ CZ, IT

⁵ BE, FI, FR, **HR**, LV, SE

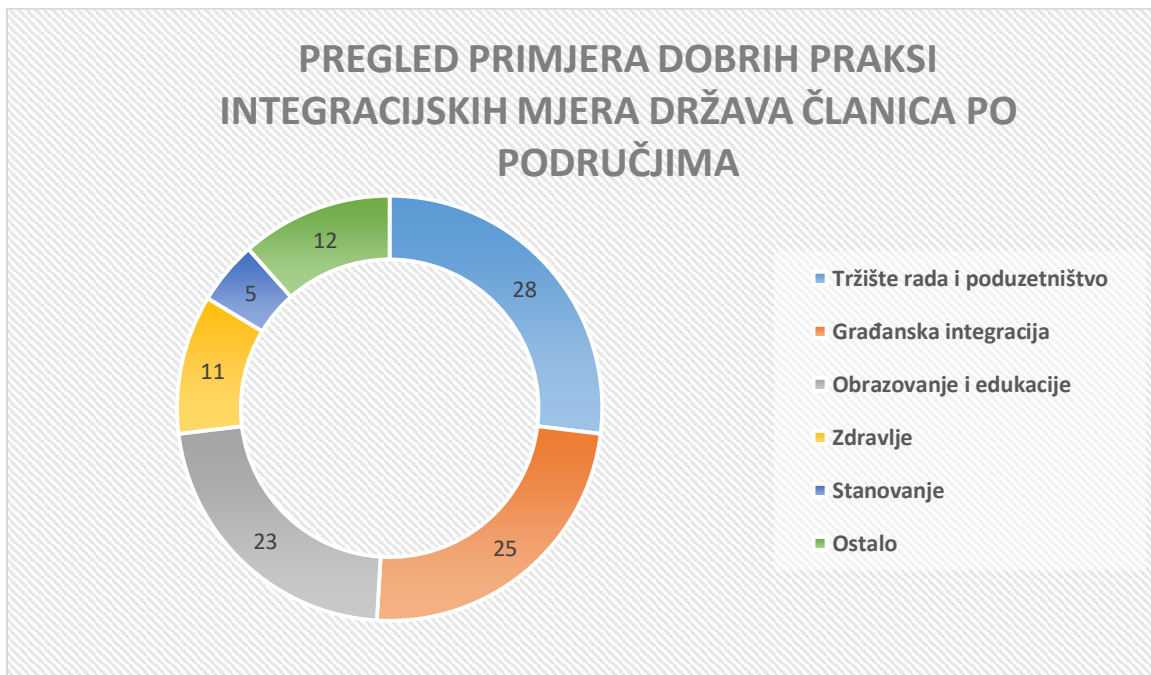
⁶ BE, CZ, EE, EL, FI, IT

Primjeri mjera pokrivaju šest glavnih integracijskih područja, od kojih je najveći udio usmjeren na podršku pri uključivanju na tržište rada ili građansku integraciju, a zatim na mjere koje se odnose na obrazovanje i jezičnu obuku. Mali udio prijavljenih mjera obuhvaća pristup zdravlju i stambenom zbrinjavanju ili potporu poduzetništvu. Osim navedenih mjera, njih još 12 se odnosi na druge oblike pomoći, kao što su psihosocijalna ili podrška u roditeljstvu. **Hrvatska** je prijavila pružanje mjere pomoći pri uključivanju na tržište rada, jezičnu obuku i ostale oblike pomoći, odnosno psihosocijalnu podršku migranticama. U većini zemalja integracija migrantica nije prioritet, a to je prijavila i **Hrvatska**.⁷

Mjere prikazane u studiji identificirane su od strane država članica kao primjeri dobre prakse integracije i stoga su indikativne, ali ne i reprezentativne za sveukupne mjere integracije u EU. Države članice iznijele su ukupno 54 primjera dobrih praksi i primjera integracijskih mjera (među njima i **Hrvatska**)⁸, dok pet država članica nije identificiralo niti jedan primjer⁹. Otprilike polovica mjera se sastoji od sustavnih inicijativa koje su višegodišnje ili dugoročne, a nešto manje od polovica su ad hoc projekti. **Hrvatska** je prijavila postojanje obje vrste projekata, i onih koji se provode dugoročno¹⁰ i kratkotrajno¹¹. Većina mjera koje su države članice prijavile provode se na nacionalnoj ili regionalnoj razini, a nešto manje na lokalnoj ili europskoj razini. **U Hrvatskoj mjere se provode na nacionalnoj¹² i lokalnoj¹³ razini.**

Više od polovice mjera fokusira se na migrante općenito, uključujući i državljane trećih zemalja i EU državljana migrantskog podrijetla, a tako je i u **Hrvatskoj**¹⁴

⁷ BG, EE, **HR**, HU, IE, IT, LU, LT, LV, MT, NL, PL, SI, SK

⁸ AT, BE, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, **HR**, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, SE.

⁹ BG, HU, PL, SI, SK.

¹⁰ AT, BE, CY, CZ, DE, EL, EE, ES, FR, **HR**, IT, LU, LV, MT, NL

¹¹ CY, FI, FR, **HR**, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, SE.

¹² BE, CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, **HR**, IE, IT, LT, LU, LV, MT, SE

¹³ AT, BE, FI, **HR**, IE, LT, LU, NL, SE

¹⁴ AT, BE, CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, **HR**, IE, IT, LT, LU, MT, NL, SE.

GRAĐANSKA INTEGRACIJA

Najveći udio mjera odnosi se na građansku integraciju ili pruža slične vrste aktivnosti usmjerene na građansku integraciju, a ne spadaju u određenu kategoriju. Glavni cilj ove skupine mjera je omogućiti migrantima da se bolje upoznaju s jezikom, kulturom, javnim institucijama te javnim službama zemlje u kojoj žive, kao i svojim pravima i građanskim odgovornostima. Mnoge mjere u ovoj grupi imaju za cilj poboljšati društvenu koheziju pružanjem mogućnosti veće interakcije migranata sa svojom lokalnom zajednicom. **Hrvatska** je prijavila postojanje mjera građanske integracije¹⁵.

OBRAZOVANJE I UČENJE JEZIKA

Neke države članice, među kojima je i **Hrvatska**, pružaju mjere integracije poput tečajeva jezika i drugih vrsta obrazovanja i obuke, kao što su satovi matematike, tečajevi opismenjavanja i stručno osposobljavanje.¹⁷ Ove mjere imaju za cilj pružiti podršku u učenju i razvoju strukovnih vještina sudionika u različitim područjima, poput usvajanja jezika, pismenosti, digitalnih vještina, samopouzdanja i javnog nastupa. Mjere se provode kako bi migrantice prevladale izazove kao što su nedostatak pristupa tržištu rada, nepoznavanje lokalnog jezika, izolacija od lokalne zajednice i nedostatak informacija o dostupnim mogućnostima učenja i strukovnog obrazovanja. Što se tiče rezultata, provedene su evaluacije za manje od polovice mjera u ovoj skupini¹⁸. Osam država članica prijavilo je da su navedene akcije postigle svoje ciljeve u određenoj mjeri.¹⁹

UKLJUČENJE NA TRŽIŠTE RADA I PODUZETNIŠTVO

Drugi najveći udio mjera usmjeren je na aktivnosti koje se odnose na podršku integraciji pri uključivanju na tržište rada poduzetništvo.¹⁶ Među članicama koje su prijavile postojanje ovih mjera nalazi se i **Hrvatska**. Mjere u ovoj skupini nastoje povećati mogućnosti migrantica u razvitku stručnih vještina i/ili iskustva, kao i njihovo samopouzdanje kako bi im se olakšalo pronalaženje zaposlenja. Olakšava im se i razvitak vlastitog profesionalnog projekta, ukoliko se na to odluče.

¹⁵ AT, BE, CY, CZ, EE, EL, ES, FI, **HR**, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL

¹⁶ AT, BE, CY, CZ, DE, EL, EE, ES, FI, FR, **HR**, IE, IT, LV, MT, NL, SE

¹⁷ AT, BE, CY, CZ, DE, EL, ES, FI, FR, **HR**, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, SE

¹⁸ AT, CY, CZ, DE, EL, FI, LV, NL

¹⁹ AT, CZ, DE, EL, FI, LV, NL

UTJECAJ BOLESTI COVID-19 NA INTEGRACIJSKE POLITIKE I MJERE U EUROPSKOJ UNIJI I HRVATSKOJ

Većina država članica²⁰, a među njima i **Hrvatska** nije razvila posebne politike integracije ili prilagodila postojeće kako bi se smanjio negativan učinak pandemije COVID-19 na migrantice. Od država koje nisu razvile posebne mjere, osam²¹ smatra kako su njihove politike koje su usmjerili prema migrantima općenito direktno vezane i za migrantice. Na isti način su ukazali i na postojanje međusektorskih politika vezanih uz COVID-19 koje su usmjerene na društvo u cjelini pa tako i na migrantice. Njemačka je primjerice dala konkretne primjere integracijskih politika koje su izravno ciljale migrantice tijekom pandemije COVID-19. Njihove integracijske politike usmjerene su na savjetovanje i multisektorsku izravnu pomoć nevladinih organizacija migranticama. Jedanaest država članica prijavilo je kako su žene bile uključene u mjere integracije šire ciljane skupine, kao primjerice u mjere migrantske zajednice ili žene općenito.²² Neke mjere koje su države članice provodile su uključivale višejezične kampanje za podizanje svijesti o bolesti COVID-19 i pružanje digitalnih informacija o raznim temama kao što su zdravlje, obiteljsko nasilje, učenje jezika ili stanovanje. Također države su pružale mjere vezane uz zdravlje poput testiranja i cijepljenja, podrška i kampanja za sprječavanje obiteljskog nasilja, poboljšanje postojećih skloništa za migrantice koje su doživjele nasilje, ekonomska potpora i slično.

²⁰ AT, BE, BG, CY, CZ, EE, EL, ES, FI, FR, **HR**, HU, IE, IT, LT, LU, LV, NL, PL, SE, SI, SK

²¹ AT, BE, CY, CZ, FR, IE, LU, NL, SK

²² AT, BE, DE, FI, FR, IE, LU, LV, MT, SK